

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA KRAJNA, OKRAJEV KRAJN-OKOLICA IN KAMNIK

Leto IV. Št. 41

Kranj, 11. oktobra 1951

Poštnina plačana v gotovini.

Cena din 5-

Pred novim finančnim sistemom

Pred nami je nov sistem, ki ne pomeni samo korenite spremembe v finančnem poslovanju podjetij in ljudskih odborov, ampak mnogo več: začetek novih družbenih in gospodarskih odnosov, s katerim prehaja znaten del funkcij, ki jih je doslej opravljala država, na neposredne proizvajalce. Ko govorimo o novem sistemu, pa seveda ne mislimo na nekaj povsem novega, saj vemo, da je ta sistem logično nadaljevanje naše dosedanje poti v socializem. Omogočil nam ga je porast materialnih proizvajalnih sil, omogočili so nam ga uspehi v izpolnjevanju nalog petletnega plana. Zgradili smo objekte naše težke industrije, postavili smo temelj za nadaljnje dviganje industrijske proizvodnje. Na drugi strani pa smo utrdili socialistični sektor našega kmetijstva in ohromili špekulantne elemente. Vse te uspehe pa smo lahko dosegli le v močni centralizaciji gospodarstva. To je bil odraz naše zaostalosti, ki smo jo tako začeli odpravljati in jo znatno odpravili v sorazmerno zelo kratki dobi. Brž ko so proizvajalne sile prekoračile okvir zaostalosti, je dosedanje sistem začel ovirati njihov nadaljnji razvoj, zato smo začeli postopoma prehajati v demokratizacijo in decentralizacijo. Z revolucionarnim gesлом „Tovarne delavcem“ so delavski sveti prevzeli upravljanje podjetij, kmalu potem pa smo doživeli tudi sličen preokret na polju zadružništva: ustanovljeni so bili zadružni sveti, zadruge so dobile traktorje in druge stroje v neposredno izkorisčanje. Administrativni aparat je bil skrenjen. Postopoma se je začel sproščati blagovni promet. Zdaj smo pred vrti njezine popolne sprostitve, ki se bo začela hkrati z novim plačnim sistemom.

Osnovna značilnost novega sistema je drugačen način planiranja. Doslej so se osnovni plani podrobno spuščali v proizvodnjo vsakega podjetja in tako zavirali iniciativu delovnih kolektivov, poslej pa bodo družbeni plani določali le osnovne proporce proizvodnje in porazdelitve, vse drugo pa bo tvar posameznih podjetij. To se pravi: v okviru osnovnih proporcij bodo podjetja tako sestavljala plane, kakor bo bolje kazalo za njihovo rentabilnost glede na zakon ponudbe in povpraševanja. Družbeni plani puščajo mnogo inicijative delovnim kolektivom, na drugi strani pa one-mogočajo anarhijo družbene proizvodnje in porazdelitve, ali z drugo besedo, zagotavljajo nadaljnjo socialistično graditev v pogojih široke socialistične demokracije.

Mnogo spodbude daje delovnim kolektivom zlasti nov način nagrajevanja: plača se deli na stalni in spremenljivi del. Čim bolje bo del. svet gospodaril, tem bolje bodo delavci in uslužbenci plačani. Zdaj v vseh podjetjih sestavljajo pravilnike o plačah. Z njimi določajo taka delovna mesta, kakor zahtevajo potrebe proizvodnje. Pri tem seveda prihaja na dan mnogo dosedanjih napak pri porazdelitvi delovne sile. Mnogokje imajo kvalificirane delovne sile preveč, druge pa premalo. Iz tega izhaja, da bodo morali tisti kvalificirani delavci, ki so v nekem podjetju odveč, iskati zaposlitve tam, kjer jih je premalo, če bodo hoteli biti plačani po svoji strokovni kvalifikaciji. Novi plačni sistem bo pomagal dosledne uresničevati geslo „vsek po svojih zmožnostih, vsakomur po njegovem delu“. Doslej so bili kvalificirani delavci v primeri z nekvalificiranimi slabo plačani, zlasti pa v primeri s tako imenovanimi polproletarji, ki so k socialistični graditvi najmanj doprinašali. Novi plačni sistem bo to napako odpravil.

Zdaj, ko je pred vrti novi plačni sistem, se mnogo ljudi sprašuje, kakšna bo po njegovi uvedbi življenjska raven: ali bodo živelji slabše ali bolje. Gofovo je, da življenjska raven ne bo nižja, saj nam to zagotavlja obseg naše proizvodnje. Kako se bo v novem sistemu življenjska raven dvignila, pa je spet odvisno samo od proizvodnje: čim višja bo proizvodnja, tem višja bo realna meza. Kakor nam je dvig proizvodnje omogočil, da prehajamo v nov sistem, tako nam bo dvig proizvodnje v novem sistemu omogočil, da življenjsko raven dvignemo. Res je, da bodo izdatki za neblagovne usluge, kot n. pr. stanovanjske najemnine in izdatki za promet, nekoliko višji. Toda treba je računati, da se bodo osnovni življenjski predmeti pocenili, na kar bo v znatni meri vplivala ravno prej omenjena drugačna struktura potrošnega fonda. S pocenitvijo kmetijskih pridelkov bodo začele padati tudi cene industrijskih izdelkov.

Po naših vaseh se tu in tam še najdejo špekulantni, ki mislijo, da z novim sistemom prihaja zanje zlata doba. Vsi, ki tako mislijo, se hudo motijo. Socialistični sektor je dovolj močan, da lahko intervenira na trgu, pa tudi letosna dobra letina nam jamči, da se cene kmetijskih pridelkov ne bodo mogle dvigati, ampak nasproti. Za dviganje kmetijske proizvodnje bo dal vsem kmetom še več spodbude nov način plačevanja davkov: po novem osnutku bodo plačevali davke od dohodka zemljišč, ki se bo določil po velikosti zemljišča, njegovi boniteti in vrsti kulture. Splošen dvig kmetijske proizvodnje, h kateremu bodo čedalje večji delež prispevale naše zadruge, pa je najbolje jamstvo za nadaljnje padanje cen kmetijskih pridelkov in onemogočanje teženj špekulantnih ostankov. Seveda bo marsikateri kmet, zlasti tisti, ki ima malo zemlje, kmalu spoznal, da mu dosedanje, zastareli način obdelovanja zemlje, tudi v novem sistemu ne more dati boljšega življenja. Zato pa mu je odprta pot v naprednejše gospodarstvo — v kmečko delovno zadrugo. Zadružno gospodarstvo z naprednim načinom kmetovanja in z organizirano prodajo pridelkov mu daje najboljše jamstvo za dvig življenjske ravni.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Tovarna „Titan“ bo kmalu petkrat povečala proizvodnjo

Pred dohodom v Kamnik z ljubljanske strani leži ob Bistrici tovarna „Titan“, ki je dobila po osvoboditvi nov objekt — veliko moderno livnico za temper litine. Delo v livnici bo steklo že letos, kar bo proizvodnjo tega podjetja petkrat povečalo. Monterji zdaj močno hite s sestavljanjem različnih strojev, ki jih je dobila tovarna od domačih podjetij ter z montiranjem velikih ventilatorjev. Kriz je le z mlinom za premog, ki ga pričakujejo iz inozemstva. Posebnost nove livnice je namreč v tem, da bodo ogromne peči greli s premogovim prahom, ki odlično nadome-

šča koks in ga uporabljajo že vse inozemske livnike. Proizvodnja se bo s tem močno pocenila, s čimer se druge naše livnice, ki uporabljajo koks, še ne morejo pohvaliti.

Livnica je tudi drugače moderno urejena. Veliki žerjavni na tračnicah sredi ogromnih delavnic bodo prenašali v velikih lončih tekočo litino nad kalupe. Vse delo bo tako mechanizirano, da bo potrebnih tule nekaj delavcev, a zato tembolj večih. Iz tega oddelka bodo izšli novi tovarniški proizvodi iz fine litine.

„Inteks“ v Kranju izpolnil petletni plan

Ze 20. septembra je tekstilna tovarna „Inteks“ v Kranju izpolnila svojo petletno nalogu. Zaradi preverjanja podatkov na Direkciji tekstilne industrije so izpolnitve petletke slovesno razglasili šele 2. oktobra. Delo so predčasno zaključili predvsem po zaslugu uspehov iz prejšnjih let.

Uspešno delo Partije v Kranju

V nedeljo dopoldne je bila v Sindikalnem domu v Kranju IV. partijska konferenca za okraj Kranj-mesto, katere se je udeležilo 240 voljenih delegatov in 30 gostov; med njimi član CK KPS tov. Kajtimir (Albert Jakopič) in tov. Tone Fajfar, ljudski poslanec LRS in minister za delo LRS.

Sekretar MK KPS tov. Brovč Andrej je podal politično-gospodarsko poročilo, ki je odrazil dela in uspehov Partije v mestu. Uvodoma se je dalj časa zadržal ob razlagi zunanjopolitičnih dogodkov in pri tem podprtjal, da je ugled Jugoslavije v svetu močno porastel vsled odločne in dostojne borbe, ki jo vodi naša Partija proti imperialistični politiki SZ in njenih satelitov. Nova Jugoslavija pa je prav v tem času naredila ogromen korak naprej v poglabljanju ljudske demokracije, za kar so dokaz naši delavski sveti, nova socialna zakonodaja in drugi številni zakoni, ki pričajo, da pri nas gradimo socializem.

Osnovne partijske organizacije v mestu so povečane dosegli letos vidne uspehe pri svojem delu. Tako n. pr. imajo v „Savi“ dober delavski svet, ki kljub raznim težavam odlično vodi proizvodno politiko. Za njim dosti ne zaostaja „Inteks“, kjer so dvignili kvaliteto izdelkov. Tudi sindikalno delo po podjetjih je bilo dobro. Po zaslugu velikega, napornega dela Partije za aktivizacijo množic, je na gospodarskem področju vrsta uspehov: 4 delovni kolektivi so že izpolnili svojo petletno proizvodno na-

logo: „Sava“, „Obutev“, „Tovarna čevljev“ in „Inteks“. Drugi industrijski obrati pa so dosegli v letosnjem letu že 70% proizvodnega plana. Po kranjskih tovarnah in podjetjih dela sedaj 105 udarnikov, ki so že izpolnili svojo petletno nalogu ter k temu še 1988 udarnikov, kar vse zgovorno dokazuje velik polet naših delovnih ljudi.

V nadalnjem svojem govoru se je dotaknil dela množičnih organizacij, ki pa ni bilo dovolj aktivno, ker jim je Partija, oz. njeno članstvo premalo pomagalo. Tako je bilo delo OF vse preveč kampanjsko. Da se to odpravi, bo potrebno mnogo dela in skrbi particev. Mladinska organizacija se je letos močno okreplila, saj ima 3.192 članov med 3.579 mladincem v Kranju. Na gradnjo mladinske proge Banja Luka—Doboj je odšlo letos 196 mladincev. V tej organizaciji je opaziti, da so mladi komunisti vse premalo aktivni, kar vpliva slabo na ideološko vzgojo. Tov. Brovč je kritiziral tudi: Sveti državljanov, katerih delo je — razen Sveta državljanov za stanovanjske zadeve in Svet za socialno skrbstvo in zdravstvo — več ali manj mrtvo. V kulturnih in fizičkih društvenih, ki jih je v Kranju dovolj, sodeluje le 176 članov Partije, kar je odločno premalo za pravilno usmerjanje dela teh društev. Skrbi za dvig ideološke vzgoje letos niso posvetili dovolj pažnje, zato je sekretar Brovč apeliral, da v bodoče to napako odpravijo. Ob koncu govora je pozval vse delegate na še večjo aktivnost.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Tovarna čevljev „Triglav“ je po vrednosti izpolnila petletko

V soboto je tovarna čevljev „Triglav“ v Tržiču izpolnila po vrednosti svoj petletni plan. Čevlji znamke „Triglav“ so znani po vsej državi, predvsem zaradi svoje kakovosti. Letos pa je tovarna razveselila potrošnike tudi z bogato izbiro lahke, modne obutve.

Prejeli so prehodno zastavo. — Preteklo soboto je kolektiv bombažne predilnice in tkalnice v Tržiču prejel od Glavnega odbora ZB prehodno zastavo za najboljše uspehe v predvojaški vzgoji, ki so jih dosegli v tekmovanju v počastitev desetletnice JA

Dograditev osnovne šole v Trzinu

V Trzinu so pričeli pred tremi leti obnavljati šolo. K temu so pripomogli investicijski krediti, pa tudi domačini s prostovoljnim delom. Med letosnjimi počitnici so z obnovno končali. Dograditev so pospešili kmetje, ki so kljub poletnemu delu brezplačno dovajali gradbeni material.

Uspelo predavanje znamenitega alpinista Heckmaierja

Na poti po naši državi je znameniti nemški alpinist A. Heckmaier obiskal tudi Kranj. V polnozasedeni zgornji dvorani Sindikalnega doma je predaval o svojih plezalnih vzponih v Eigerjevi severni steni in jih ilustriral s krasnimi diapozitivi. Predavanje je tolmačil tov. Janko Blažej. Planinci so bili s predavanjem zelo zadovoljni, prav tako pa tudi gost nad tako velikim zanimanjem za alpinizem pri nas. Kranjski planinci si podobnih predavanj še želijo.

.KOTEKS“ ZBIRA TUDI SMREKOVO LUBJE

Lansko leto smo za uvoženi tanin potrošili precej tisoč deviznih dinarjev. Letos pa bodo ti stroški skoraj odpadli, ker je „Koteks“ organiziral zbiranje in odkup smrekovega lubja. Ponekod so odkup lubja prevzele zadruge, v težko dostopnih krajinah pa gozdni delavci. Za zbrano lubje dobitjo nabiralcu čevlje in usnje, kar zbranje stimulira.

Razen v Hrastju niso v nobenem kraju dopustili, da bi lubje ostalo v gozdu in propadlo.

Tovarna kos in srpov v Tržiču izdeluje danes že preko 20 artiklov široke potrošnje. Tudi planske naloge redno izpolnjuje in je tako v organizacijskem, kakor tudi glede discipline eden najboljših kolektivov v Tržiču. Na Zagrebškem velesemu so zbujali posebno pozornost „floreti“ — sablaški pribor.

Zadružniki na Mladem vrhu so ubrali boljšo pot

V vseh na Mladem vrhu v Poljanski dolini so se na kolektivno obdelovanje zemlje navadili že med vojno. Možje in fantje so odšli v partizane, tako ženskam in starčkom ni kazalo drugega, kakor da si pri delu med seboj pomagajo. Misel na ustanovitev kmečke delovne zadruge je torek med temi ljudmi, ki so daleč naokoli med vojno največ žrtvovali, padla na plodna tla. Na Mladem vrhu je zrasla prva kmečka delovna zadružna v kranjskem okraju. 32 družin z manjšimi kmetijami je združilo zemljo. Kakšne lepe načrte so imeli takrat! Razviti živinorejo, razpoljati na vse strani surovo maslo z znamko Mladega vrha, združiti v zadružni ves svet na Mladem vrhu...

Pa je minilo komaj pol leta in že je začel križev pot. Privatni kmetje so se

DOGODKI DOMA

V Ljubljano je zadnje dni prišlo 40 novih traktorjev, nabavljenih v Zahodni Nemčiji pri znani tvrdki Deutz. Pošiljka je del kupljene količine traktorjev, ki jih bodo v najkrajšem času dobile naše zadružne.

Pred nedavnim so naši planinci s prostočasnimi delom vzpostavili telefonsko zvezo z Vršičem, kjer je sedaj najvišja telefonska postaja v naši državi. Telefon bo služil v prvi vrsti za hitro obveščanje Gorske reševalne službe. Planinci so se zavedali velikega pomena nove pridobitve, saj so 11 km dolgo telefonsko napeljavno postavili v zelo kratkem času.

Kmetijska zadružna v hrvatski vasi Redafe je zaslužila milijon deviznih dinarjev s prodajo 30.000 snopov trstja v Zahodno Nemčijo. S tem je postala zadružna eden največjih izvoznikov te surovine na Hrvatskem. Zadružna bo zaslužila še okrog 2 milijona din za sirkovo slamo, ki jo bo poslala v Izrael in Avstrijo. Letos nameščava izvazati tudi lesene galerantske predmete. Za izkupiček je že kupila 10 strojev za obdelovanje lesa in tako povsem mehanizirala delo v svoji mizarski delavnici.

Drobne o cerkljanskem avtobusu

Ze večkrat sem se peljala z avtobusom iz Kranja v Cerkle, in skoraj zmeraj sem imela neprilike. Prvič je bilo v marcu. Na avtobusno postajo sem prišla 5 minut pred odhodom, vendar avtobusa ni bilo nikjer več. Misila sem si, da pač moja ura ni točna.

Mesec dni pozneje sem se peljala z večnim avtobusom. Dva sedeža pred menoj je sedel tovarš, ki je dokazoval sprevodniku, češ da mu je dal premalo voznih listkov, ali pa mu je vožnjo preveč zaračunal. Postala sem pozorna in si ogledala svoje vozovnice. Sprevodnik se je „zmotil“ tudi pri meni. Ko sem ga opozorila, mi je hladnokrvno dal še eno karto. Čudni poizkus!

Nazadnje sem bila v Cerklih 30. septembra. Da mi ne bi avtobus spet oddral, sem šla tokrat na postajo kar četr ure prej. Ista pesem: avtobus je pravkar odpeljal. V voznem redu, ki še ni bil preklican, je bil odhod iz Cerkelj določen za 18.45, avtobus pa je odšel že pred 18.30. Zakaj je potem še potreben vojni red? Ali naj potniki v bodoči čakamo že opoldne na večerni avtobus?

Cudno, da ni nikjer najti prostora, kjer bi na spremembe v avtobusnem voznem redu opozorili. Sicer pa v Cerklih sploh nikjer ni izobčen vojni red, kakor da bi moral vsakdo vedeti, kdaj avtobus prihaja in odhaja.

Cerkle so turistični kraj, zato bi morali poskrbeti, da bo avtobus redno vozil, zlasti, ker so mnogi potniki vezani potem na vožnjo z vlakom.

V ŠIBENIŠKEM OKRAJU so od začetka letosnjega leta do sedaj posadili 1 milijon 318 tisoč trdnih sadik. Razen tega so zgrilali 270 ha zemlje, na kateri bodo spomladis posadili okoli poldruži milijon trt.

zbali zadružne. Začeli so podpiravati manj zavedne zadružnike. In kmalu je bilo to v zadružni čutiti.

Zadružniki so vse mogoče poskušali, da bi zadružna uspevala. Združili so živino, mejniki med nekdajnimi privatnimi zemljišči so postali nepomembni. Vendar, naj so člani še tako garali, zaslužek je bil slab — 60 din za delovni dan. Ker od tega ni bilo mogoče živeti, so začeli drug za drugim posvečati skrb bolj svojim ohišnicam. Potem se je stvar z zadružno zemljo scveda še poslabšala. Končno pa so le prišli na to, zakaj so slabo zaslužili. Evidenca delovnih dni je bila zelo pomanjkljiva. Kdor je znal, je lahko držal roke križem, pa je vseeno toliko dobil kakor tisti, ki je poštano garal. Urno plačevanje je bilo za lenuhe kakor nalašč.

V velikih brigadah in delovnih skupinah se je kaj lahko lenuhom zamakniti. Na Mladem vrhu so leni to poštano izrabljali. Le na zborih zadružnikov so prav pridno odpirali usta, zmeraj polna godrnanja.

Končno so tudi dobrí zadružniki začeli zgubljati vero, da bo kdaj v zadružni boje. Precej jih je bilo že izstopne izjave.

V nedeljo pa so se na letnem občnem zboru temeljito pomenili o delu v zadružni. Dolgo je trajal razgovor, preden so vse prerečetali in ugotovili, da je treba korenito spremeniti sistem dela. V manjših skupinah, po 3–5 gospodarstev, bodo tudi lenuhi primorani delati. Zadružnikom pa ne bo vseeno, ali kdo pridno dela ali ne, saj bodo dohodki odslej cdvisni od efekta dela. Čim več bodo pridelali, tem več jim bo ostalo. V zadružne fonde bodo namreč oddajali le del svojih dohodkov. Kdo bi si potem ne prizadel, da bo vsaka ped zemlje pravočasno in dobro obdelana? Zadružno orodje, stroje, vprežno živino in molz nice, bodo sedaj razdelili po skupinah in kakršno bodo gospodarjenje skupine, takšni bodo tudi njihovi dohodki. Plan proizvodnje bo vsaka skupina zase sestavila in sadila ter sejala kar pač tam najbolj uspeva. Verjetno bo tudi zadružne živine sedaj več, saj še niso spremenili mnenja, da je živinoreja v teh krajih najbolj do nosna stvar.

Razgovor na občnem zboru je koristil; zadružniki so dobili spet voljo do dela in izstopne izjave vzeli nazaj.

Nekaj bo vrgla zadružnikom tudi nova elektrarna, ki jo prostočasno gradijo skupaj s KLO Javorje.

Kaj pa internat za učence v gospodarstvu

V predzadnji številki „Gorenjskega glasa“ sem bral pomemben članek o problemih dijaškega internata v Kranju. Sedanji prostori se zde piscu pretresni, čeprav — gledano skozi prizmo stanovanjske kritice — še precej prostorni.

Kaj pa naši učenci v gospodarstvu, ali na kratko naši vajenci? Nimajo ne internata, ne menze. Stiskajo se v stari ljudski šoli, to je vse, kar smo jim do danes nudili. Skrajni čas je, da se tudi zanje kdo zavzame. Rokodelstvo je še vedno ena najvažnejših panog lokalnega gospodarstva in bo to tudi ostalo. V obrtniških vrstah se vzgajajo naši bodoči strokovnjaki, graditelji, celo novatorji in izumitelji. Vsako zanemarjanje tega podmladka se bo maščevalo nad nami vsemi. Zaradi nezadostne pozornosti se v nekaterih obrtniških strokah že pozna veliko pomanjkanje kvalificiranih moči. Naša vlada je lani zaščitila takozvane kritične stroke obrti, zagotovila zadosten dotok mladega kadra. Stvar lokalnih činiteljev pa je, da ta kader materialno podporo s primernimi internati in menzami.

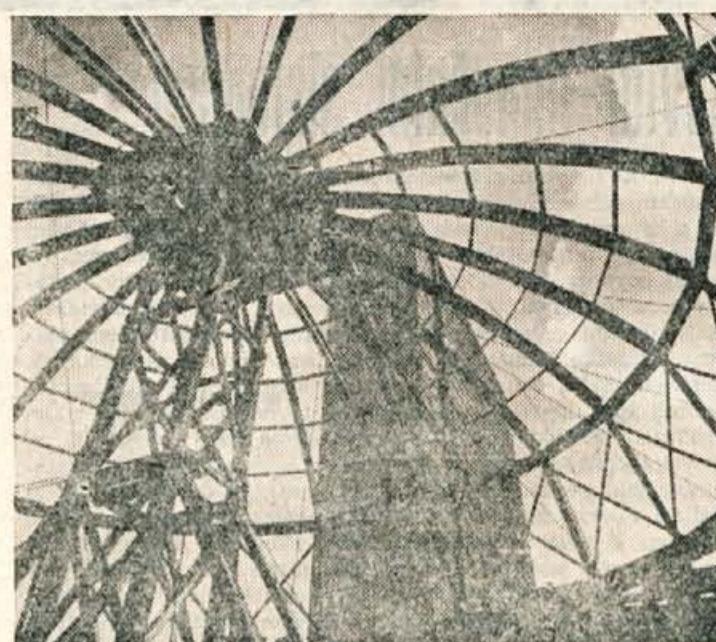
Sicer ne bi hotel dijaškemu internatu kratiti pravice do boljših prostorov, vendar se mi zdi, da bi se dijaki laže zadowljili s sedanjimi, kakor učenci v gospodarstvu, ki so brez internata. Zato sem mnenja, naj bi bivšo škofijo, oziroma župnišče porabili za internat in solo učencev v gospodarstvu. MLO se sicer zaveda dolž-

V zadnjih dneh po svetu

Zaostritev angloiranskega spora je bil morda najbolj zanimiv, hkrati pa tudi najmanj zaželen dogodek prejšnjega tedna. Zaostritev tega spora smatrajo zapadni opozvalci kot precej siguren dokaz za to, da taktika angleške diplomacije to pot ni bila pravilna. Angleški laburisti, ki so se po vojni često sklicevali na širokogrudnost v Indiji, so se tokrat znašli v težki zadregi. Na eni strani se morajo boriti z demagogijo konservativne stranke, na drugi strani

svet. To pa je sila, s katero mora angleška diplomacija v vsakem primeru resno računati. Zato Anglija v tem vprašanju ne bo mogla z glavo skozi zid.

Ko so ondan ameriške agencije sporočile, da bo Generalna skupščina med drugim razmotrila tudi nove gospodarske in vojaške ukrepe proti Kitajski in Severni Koreji, če do začetka novembra ne pride do premirja na Koreji, se je svetovna javnost znova vprašala, zakaj Sovjeti poganjajo konservativne stranke, na drugi strani

Jekleno ogrodje ku pole pri palači Generalne skupščine ZN, ki jo grade v New Yorku. Skozi ogrodje je videti dograjeno stavbo tajništva ZN.

pa reševati iransko krizo. To je vsekakor trd oreh za vlado, ki ima tako neznavno večino v parlamentu.

Na kakšno stališče se bo postavila angleška vlada v Varnostnem svetu glede vprašanja iranske nafte, je težko reči. Angleška vlada ni nikoli odprto nastopila proti nacionalizaciji iranske petrolejske industrije. Razumljivo pa je, da je v največji meri zainferesirana na tem, da v neki primerni obliki reši angleški kapital v Iranu. To vprašanje pa je najočje povezano z vprašanjem, kdo naj upravlja s tem kapitalom. Zato je osrednji problem — rafinerija v Abadanu. Po analogiji z Mehikom lahko sklepamo, da se ta vprašanje ne bo do takoj hitro rešila in da ima Iran boljše karte v svojih rokah kot pa jih je imela svojčas Mehika. Na strani Mehike so bile resda vse države Latinske Amerike, na strani Irana pa je zdaj ves muslimanski

janja tako zavlačujejo. Zdaj, po sklenitvi japonske mirovne pogodbe, ni namreč nobenega dvoma, da na to karto ne bodo nič več dobili. Zakaj je zdaj korejsko vprašanje kar naenkrat važno? Ze lani na V. zasedanju Generalne skupščine je kazalo, da je bila atmosfera vse dni zasedanja močno odvisna od razvoja korejskega vprašanja. Za letošnje zasedanje, ki bo v Parizu, pa velja to še bolj. Zato je ameriška komanda že izvedla več uspešnih operacij na korejskem bojišču. Ni dvoma, da je ta aktivnost v precejsnji zvezi z bližnjim zasedanjem. Smemo pričakovati, da „severni“ zdaj ne bodo mogli kar tako odkloniti vseh mirovnih ponudb generala Ridgwaya, in da bodo pokazali več pripravljenosti za nadaljevanje pogajanj. Če bo pa prišlo do začetka novembra tudi do premirja, pa je veliko vprašanje.

V Italiji je histerična kampanja za Trst nekajko popustila, zato pa je italijanska vlada brž našla novo sredstvo za netenje antijugoslovanske gonje. Proces v Lucci proti italijanskim partizanom, ki so se borili v vrstah garibaldinske divizije „Natisone“, že izkorisča italijanski tisk v svoji protijugoslovanski gonji. Naša vlada je zato protestirala pri italijanskem poslaništvu v Beogradu. Italijanski tisk obtožuje namreč te borce „veleizdaje“, češ da so sodelovali z Narodno osvobodilno armado Jugoslavije.

V Sovjetski zvezni je te dni eksplodirala druga atomska bomba. To pot pa so tam le priznali, da ne gre več zato, da bi se atomsko energijo izkorisčala za gospodarski napredok, ampak za „obrambne namene“. Sveda pa je ta formulacija preveč prozorna, da bi ji svetovna javnost verjela. Atomske bombe se namreč ne grade za obrambo!

Pred novim finančnim sistemom

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Kaj pa naši obrtniki? Marsikdo se boji, da bodo v novem sistemu preveč dvignili cene. Nekatere usluge bodo prav gotovo dražje, kar pa še ne pomeni, da bodo obrtniki lahko dvigali cene, kakor bodo sami hoteli. Da onemogočimo težnje posameznih spekulantskih obrtnikov, je zlasti potrebno, utrditi socialistični sektor obrtov. Le-temu daje šele novi sistem prave možnosti razvoja. V starem sistemu ga je tiščalo k tlorju mnogo administrativnih ovir, ki jih zdaj ne bo več. Zdaj bo lahko v polni meri prišla do izraza iznajdljivost članov državnih obrtnih obratov, in lahko upamo, da nrentabilnih obratov ne bo več, ampak nasprotne: gospodarsko dobro stojec obrati, ki bodo čedalje vabljevši za poštene, privatne obrtne delavce.

Razen vseh navedenih stvari zanima zdaj ljudi v mestih zlasti vprašanje, kako bo po prvem novembetu v trgovinah. Takrat namreč bo blagovni promet popolnoma sproščen. Brez pretiravanja lahko rečemo, da je blaga dovolj, kar velja tudi za osnovne živiljenjske predmete. Kako bodo z blagom založene posamezne trgovine in kakšna bo izbira, pa je odvisno od njih vodstva, od iznajdljivosti in gibčnosti v poslovanju. Trgovine ne bodo več dobivale živil po dispozicijah, ampak si jih bodo morale same priskrbeti. Ce torej ne bo v trgovski poslovalnicni po prvem novembetu dovolj raznega blaga, bo to krivda trgovskega osebja, ker ga ni nabavilo. Da se to ne bo zgodilo, so sveti potrošnikov in ljudska inšpekcija povsem upravičeni, poznameati se v trgovskih poslovalnicah, ali so že in kakšno blago so naročili. Pa tudi za naprej bo važno, da sveti potrošnikov sodelujejo z trgovskim osebjem in mu posredujejo želje ljudi.

Novi sistem odpira najširše možnosti resnične demokracije na vseh področjih. Vsakemu delovnemu človeku daje spodbudo, da se še bolj ko doslej bori za boljše živiljenje — za zmago socializma.

**MLADINA, VČLANJENA V PODMLADKU
RDEČEGA KRIŽA, KREPI ENOTNOST
MLADINE VSEGA SVETA**

Finžgarjev „Divji lovec“ v Prešernovem gledališču

Prešernovo gledališče v Kranju je letos med poklicnimi gledališči v Sloveniji prvo začelo z novo sezono. Za otvoritveno predstavo, 3. oktobra, je pripravilo znano in priljubljeno ljudsko igro F. S. Finžgarja — „Divjega lovca“, ki so ga na istih deskah pred dvanaestimi leti z velikim uspehom uprizorili domači igralci — amaterji.

Izbira dela, ki slika življenje na Gorenjskem, je bila vsekakor posrečna. Hkrati z močno vabo za občinstvo, pa je v tem tudi velika nevarnost, da predstava ne bo uspela, če režijski koncept ne bo slonel na odličnem poznavanju gorenjskega človeka, šeg in navad, ki med Gorenjci še sedaj žive, ali pa je vsaj spomin nanje še svež.

Na žalost moramo reči, da smo od poklicnega gledališča mnogo več pričakovali, kakor nam je s to predstavo dalo. Zgremenu režijskemu konceptu se je pridružila še po večini zadržana, nedoziveta igra. Nekaj sta k neuspehu doprinesla tudi majhen oder, na katerem delajo množični prizori velike težave, in pomanjkljiv svetlobni park.

Ze zasedba vlog ni najboljša. Tončka oblikuje mladi igralec M. Cigoj, ki pod sicer dobro masko nikakor ne more skriniti mladosti in zato dela bolj videz komedijanta, kakor nekaj omejene, a vendar prebrisane dobrine, v katero ima vsakdo zaupanje in jo ima rad. Zavrtnika bi, po izkušnjah sodeč, mnogo bolje podal Ivan Fugina, dasi h kovaču Juretu, ki ga je kraljal, nimamo ničesar pripomniti. Ivan Grashić bi bil bolj primerna figura za kovača kakor za vaškega fanta. Verjetno mu je režiserka, tov. Battelino-Baranovičeva, dala to vlogo pač zato, ker ji je v „pevskem zboru“ manjkal basist. Majda — Irena Oblakova in Janez — Jože Pristov po zunajnosti in glasu zadovoljujeta, v igri oben pa je čutiti zadržanost in hladnost, katere se ne otreseta niti v prizorih, ko sta sama.

Poleg Tončka je najmanj prepričljiv Majdin oče, Zavrtnik. Tovariš Trefalt se zlasti v prvem dejanju v vlogi ni vzivel. V besedah, kjer se zrcali strastni Zavrtnikov pohlep po zemlji, zaradi katerega takoreč predva svojo hčer, ni prepričljivosti, zato tudi občinstva ne prevzamejo. Trefaltov Zavrtnik ni vaški mogotec, ki vzbuja že s svojo pojavo strah in tudi spoštovanje, še manj je trd lakomež, kakor ga slika avtor.

Lisjakov Gašper, sin bogatega in trdnega kmeta, je v kranjskem gledališču to pot preglasen. Bolje bi bilo, če bi Jože Kovacič Gašperjevo nadutost in bahavost izrazil bolj z mimiko, držo in kretnjami.

Prizor, ko Maruša prosi župana, da bi ji sina pustili, je najmočnejši. Poleg kočarice Maruše — Jelke Žagarjeve sta svoji vlogi dobro rešila in presegla povprečni

igralski nivo pri tej uprizoritvi še Mirko Cegnar — oštir Grozdek in Marija Černetova, v vlogi kovačeve žene Špele (dasi je bila nekaj premladostna).

Če že lahko slabo igro, oziroma zadržanost in hladnost pripisemo izključno igralcem, pa ne moremo neučinkovitosti zapletov in kulminacije, zdržane s koncem, pripisati samo njim.

Prav tako pa ni opravičljivo zanemarjanje jezikovne kulture. Če že ni gorenjskega barvanja, bi morala z odra zveneti vsaj čista književna izreka. Tako pa je v knjižnem jeziku na odru pogosto prizvod bloškega, ljubljanskega in kranjskega dialektka. Pomanjkljivi so tudi kostumi, zlasti narodne noše kmčkih fantov.

Ze v prvem prizoru ni vzdušja, kakršnega je prinašala in še marsikje prinaša Velika noč v našo vas. Težko je tudi razumeti, da mladi ljudje, ki v njih življenje kar prekipeva, gredoč iz cerkve prepevajo. Nerazgibana stane množica tudi potem, ko se pojavi Tonček z novico, da ju vojna. Res ga nekaj ljudi obstopi in mu prisluhne, a kmalu nato se dekleta mirno pogovarjajo dalje, kakor prej. Premalo reagira množica tudi na prihod župana Zavrtnika in na njegove besede. Se bolj bled je prizor, ko se vrne Janez kot vojaški begunec. Niti v Janezu, niti v kmetiji, ki jih prosi, da ga rešijo verig, ni čustvene razgibanosti.

V celoti najboljše je tretje dejanje. Tov. Trefalt se je v Zavrtnikovo blaznost mnogo bolje vživel, kako v njegov trezni, hladni pohlep po denarju, ki ga dela krutega. Scenska postava, ki zlasti v prvem dejanju trpi zaradi prenatrpanosti, je tu odlična, čeprav je dogajanje prenešeno iz krčme na prostoto. Močno pa moti posadanje deklet s fanti za isto mizo in razgovori, brez vsake zadrege. V 19. stoletju, v katerega postavlja pisatelj Finžgar dejanje, so bili odnosi med mladino le precej druženici.

Nerazumljivo je, čemu se režiser ni poslužil svetlobnega efekta z lučko, ki jo po avterjevi zamisli prinese Majda k Marijemu znamenju. Prepevanje pri prihodu na oder in odhodu z odra, za katero ni psihološke utemeljitve, niti ni kvalitetno, pa bi bilo bolje pri reprizah omejiti.

Ob „Divjem lovcu“, ki ga vaški odri na Gorenjskem zelo pogosto uprizarjajo, bi lahko imelo Prešernovo gledališče, hote ali nehote, veliko igralsko-vzgojno in režijsko vzgojno vlogo, če bi bila predstava dobra. Tako pa se vprašamo: s čim naj bi se naši amaterski odri to pot obogatili?

Franceta sem poznala že od prej. V Ljubljani je študiral tehniko, bil je vnet športnik in že takrat član SKOJ. Ob nedeljah je redno prihajal domov in se mimo grede ustavil tudi pri nas. Z očetom sta politizirala, meni pa je, če je bilo treba, rad popravil avtomobilček ali punčko.

Tako, ko so prišli Nemci, so Franceta zaprli. Ušel jim je k partizanom in že čez pol leta postal terenec Urh. Skupno s Cvetkom, študentom nekje s Štajerskega, sta živila v bunkerju neke hiše v bližnji vasi in odtod hodila po terenu.

Kadar sta bila lačna in trudna in je bilo prepcozno, da bi se vrnila v bunker, sta prišla k nam. Kolesi, ki sta jih navadno uporabljala, smo spravili, zagnili okna in se pogovarjali, dokler nista odšla v zadnjo sobico spati. Od 8. do 10. ure zvečer je po vasi patruljirala nemška žandarmerija in strogo pazila, da ni kdo kršil policijske ure. Ce so kje opazili luč, ali slišali bolj glasno govorjenje, so planili v hišo in vse po vrsti legitimirali. Zato sem ob Francetovih obiskih zmeraj stala na straži v senci koštega kostanja...

Nekega večera je bil Urh sam pri nas. Pripravljalo se je k dežju, bril je mrzel veter in le kdaj pa kdaj se je prikazala samotna zvezda izza raztrganih oblakov. Kar shrim na cesti recop koles in slovensko govorjenje. Naprem oči in naštejem 12 kolesarjev. Bili so „kamniški raztrganci“, znani daleč naokoli po svojih grozodestvih. Ko so zavili s ceste proti nam, smuknem v hišo in opozorim na nevarnost. Vsem so se obrazi čudno potegnili, le Urh, vajen takih prizorov, je ostal hladnokrvan. Njegove oči so dobole odločen, prežec izraz. V eni roki je držal pištole, z drugo pa je zgrabil granato in stopil k vratom.

„Ugasnite luč!“ je sknil „in se umaknite v sobo, da vas ne bo zadelo!“ Trenutki so se vlekli... Raztrganci so šli naprej po poti proti potoku. Čez nekaj časa smo pričeli luč. Urhu so stale na čelu drobne potne kaplje.

„Bolje je, da grem. Če so ti hudiči še v vasi, ne bo miru,“ je tisto rekel. Ta večer je bil nekam potrt, že ko je prišel. Proti navadi je malo govoril, pogled mu je bil otožen in zasanjan. Spraševal je po domačih in z lahnim nasmeškom, v katerem je bila grenkoba, se je spominjal dijaški dni. Tega ni nikoli prej storil. Potožil je tudi, da ga ves večer preganjajo slabe slutnje. Tolazili smo ga, češ da v takih nočih ne bo nikogar in mu svetovali, naj se dobro naspi, da prežene nervozo. Ko je odhajal, je bilo že čez polnoč. Še ni-

Za 32-letnico ustanovitve SKOJ

TERENEC URH

keli nam ni dal roke. Ta večer pa se je od vsakega posebej poslovil.

Zaklenili smo vrata in se odpravili spati, a zaspali ni mogel nihče. Nalezli smo se Francetovega razpoloženja. Zjutraj, komaj se je zdanilo, je nekdo potrkal na okno. Ko je mama odgrnila zaveso, se je prikazal bledi, prestrašeni obraz skojevke Dragice.

„Kaj se je zgodilo?“ je nestrpno butnilo iz matere.

„Urha so ubili. V zasedo je padel in se ni mogel rešiti. Preveč jih je bilo,“ je Dragica komaj slišno dahnila. Potem so jo oblike scize. Naslonila se je na okno in krčevito ihela.

„Včeraj sem bila pri njem“, je jecljala med jokom, „pa je bil tako žalosten. Kar naprej je govoril, kako težko čaka, da bo konec vojne. Rad bi šele naprej študirat.“

Nismo mogli verjeti, da je vse to res. Sinoči je bil France še pri nas, sedaj pa da ga vleče mrtvega za pokopališki zid?

„Kako pa so ga dobili?“ Očetov glas je bil tokrat globlji.

„Kaj prereščali so ga. Gotovo ga je kdo izdal. Preklete duše podle!“ sikne Dragica in oči se ji zasvetijo v sovraštvu.

Ves dan je Urhova smrt ležala na nas kakor mora. Izguba je bila tem težja, ker smo ga že poznali od otroških dni. Nismo se mogli spriznati z mislijo, da ne bomo nikoli več slišali njegovega mirnega glasu in hudomušnega smeha.

Po osvoboditvi so Urha prekopali. Na njegovem grobu nikoli ne manjka svežih rož, saj so Urha poznali vsi zavedni ljudje kamniškega okraja.

Novo ljudskoprosvetno društvo v Mengšu

Prosvetnemu društvu „Janez Trdina“ in godbenemu društvu v Mengšu se je v soboto 6. t. m. pridružilo še sindikalno kulturno-umetniško društvo „Skala“, v tovarni glasbil.

Ob ustanovitvi ima društvo 114 aktivnih članov, ki so vključeni v pevski in dramatični sekcijski, sekcijski ljudski plesov ter v harmonikarski in tamburaški zbor. Dramatska sekcijska in oba zbara so že prej aktivno delali.

Na ustanovnem občnem zboru „Skala“ so med drugim sklenili, da je treba živeti v sožitju z drugima dvema društvoma in sodelovati pri dograditvi kulturne dvorane ter letnega gledališča, za katerega ima Mengš že podrobne načrte. Društvo bo lahko delalo z uspehom, ker imata tako upravni odbor podjetja kakor vodstvo sindikalne podružnice, veliko razumevanje zanj.

izpod cedeje. „Te daje, kaj, lakota po ovsu? — No, poglejmo, kaj se da napraviti!“

Še predno je sonce vzšlo, je že bil spet na poti. Po enourni ježi je prišel do potoka, na oben straneh obdanega od ceder. Na majhni jasi je stala kočica, ki jo Rock še ni bil videl. Žal je bila zaklenjena — toda v pesku pred vratim je opazil sledove majhnih čevljev, ki so, jasno, bili last Thee Prestonove. Tu je torč prenočevala njena družina, kadar je bila na poti.

Cesta se je nenadoma zaokrenila okrog majhnega griča. Drobna, a dobro vidna pot se je odcepila od glavnega ceste in se vzpenjala v hrib, in ko se je Rock spomnil, da se ta pot spet združi na drugi strani z glavno cesto, se je odločil zanj. Zdelo se mu je, da je jahal včeraj po njej, ne pa že pred šestimi leti.

Ko se je pognal na vrh, se je kar na lepem prepreglo nebo z okoli, sivimi oblaki, ki so zatemnili sonce. Pred njim se je razprostirala ravnina. Kot belo zeleno šahovnico, milje in milje daleč je iz tal rastel gozd, katerega ravne črte debel so se čisto jasno odražala od belih apnenastih sten gorovja. V mrzlih skalah med gozdnatimi višinami pa se je na široko odpiralo Sedlo sončnega zahoda, rdeče zatemnjeno in grozče...

Ko je šlo na poldne, se je Rock ustavil pred kamnitim hišo, v kateri je po njegovem mnenju moral prebivati Jess Slagle, njegov star prijatelj in bivši delodajalec. Zahajal je na dvorišče, ki je pravzaprav bilo le revno nadomestilo dvorišča, kajti obgradek je bil popolnoma podprt. Razpadajoči vozovi, ki jih vsekakor že dolgo, dolgo ni nihče uporabljali, so na pol ležali sredj kamnitih razvalin in leseni podrtij. Vzhodna vrata so bila že nagnita, žalostnega hleva pa bi se sramoval tudi najrevnejši naseljenec. Rocka je potrle najbolj, ko se je spomnil, kako bogato je nekoč živel lastnik te revne podrtje.

Razjaha je in potrkal na hišna vrata. Kmalu je zaslišal drsajoče korake. Rdečlasa, grda ženska je le za špranjo odprla vrata. Njena umazana obleka je bila bolj podobna vreči kot oblačilu.

„Ali stanuje tu Jess Slagle?“ je vprašal Rock.

„Da — nekje zunaj je, morda pri hlevu,“ mu je odgovorila in ga s svojimi solzavimi očmi nezaupljivo premerila od nog do glave.

Rock se je zahvalil. Ko je še enkrat pogledal za njo, je opazil, da je bosa. Kdo neki je ta ženska? Nikakor se je ni mogel spomniti.

Zanimivosti

Britanski inženir Palmer je izdelal avtomobilска očala, s katerimi šofer vidi tudi vse, kar se dogaja za njim. Očala je opremil z ogledalcem, pritrjenim za okvir. V boode bo verjetno ogledalo sestavni del okvira.

V 220.000 angleških šolah učenci redno poslušajo radijske prenosne šolske ur. Radio London pa se sedaj bavi z mislijo, da bi v svoj dnevni spored vključil šolski pouk s pomočjo televizije. Najprej bodo eksperimentirali s takimi oddajami v Londonu. Ce bodo uspele, bo Radio London oskrbel vse šole s televizijskimi prejemniki. Snov, ki jo nameravajo podajati na ta način, bo vzeta iz različnih področij družbenega življenja.

Na neki ameriški farmi so s križanjem vzgojili piščance, ki tehtajo po treh mesecih povprečno 1.94 kg, hrane pa pojedo v tem času približno le za 6-kratno svojo težo. Zanimanje za novo vrsto perutnine je zelo veliko. Če sto farm je začelo gojiti take piščance.

Na Madžarskem v zadnjem času doprinašajo „k borbi za mir“ in izpolnitvi „petletnega plana“ tudi psi. Lastnikom psov je namreč naročeno, naj svoje ljubljence od glave do peta ostrjevo, ker bo država odkuipa pasjo dlako in jo plačala 4 forinte za kg. Sicer o tem ni izšla nobena uredba, vendar na Madžarskem že zbirajo pasjo dlako — za vojaške plačke in pasove za naboje.

GREY.

Tam, kjer sonce zahaja ...

Δ >

Rock je zavil s ceste in se ustavil v bližini majhnega žubočega potoka, ki je veselo zlival poskakujčo vodo čez kamenje. Tu bo prenočil. Kako dolgo že ni spal pod milim nebom!

Konja je odpeljal v stran, da bi ju ne opazil vsak, ki bi morda prišel mimo, snel jima je sedla, jima zvezcal noge in ju spustil na pašo. Nato je razprostrel odejo pod staro cedro in z nekako pobožnostjo načel svojo zalogo. V Tekساسu namreč je hodil večerjav domov — kar vsekakor ni v čast krovboju. Ko so zagorele suhe cedrinske veje, se je šele pravzaprav počutil doma.

Zahajajoče sonce je prezlatio nebo, nalahno bežeče oblačke in vso planjava. Nato pa je namah padel somrak, ki se je počasi stisnil v toplo poletno noč. Zuželke so brnele vse naokrog, kvak žab se je združil z zateglim, hri pavim tuljenjem stepnih psov. Vzleknjen ob rdečezarečem ognju je Rock poslušal otožni koncert noči. Leta, ki so bila za njim, so ugasnila, misil je le na bodočnost, ki leži pred njim. Čimdalje jasneje je spoznal: ne nemirni nagon po potovanju, ne domotožje, ne prvo ne drugo ga ni pripeljalo nazaj, to je bila usoda, upodobljena v Thei...

Noč je post

....FIZKULTURA IN ŠPORT

SLABI REZULTATI „KOROTANA“ V ZADNJIH TEKMAH

Pretekli četrtek je Korotan odigral na svojem igrišču s SK Gregorčičem z Jesenic — pred okoli 400 gledalci — nogometno tekmo za pokal maršala Tita. Z borbenostjo in požrtvovalno igro so v prvem polčasu vodili gostje s 3:2. Sele v drugem polčasu so se domačini bolj potrudili in premagali SK Gregorčič s 6:4.

KOROTAN : TRIGLAV 3:3 (3:1)

Gostje iz Ljubljane so imeli v tej prvenstveni tekmi republike lige veliko srečo. Domaci nogometaši so bili ves čas v premoči, niso pa znali izkoristiti priložnosti pred golom gostov. Vsi njihovi strelki so šli poleg mreže ali čez mrežo, kar velja zlasti za drugi polčas. Igralci Triglava so bili zelo prizadetni, igra pa je bila vseskozi plemenita. Napaka domačih igralcev je, da so se preveč posluževali visoke igre in je tako nasprotnik srečno odšel z igrišča, ne da bi bil poražen. Sodnik Kukonja iz Murske Sobote je pravčno sodil, kar je na naših tekma redkost. Gledalcev je bilo okoli tisoč.

SPORT V TEKSTILNEM TEHNIKUMU

Odbojkarji tekstilnega tehnikuma so pred dnevi po zelo lepi in borbeni igri premagali obojkarje Ekonomskega tehnikuma iz Dubrovnika z rezultatom 2:1 (15:7, 9:15 in 15:11). V prvem setu so bili boljši domačini, v drugem so pokazali gostje boljšo igro, v tretjem pa se je razvila dramatična borba, ki je prinesla zmago boljšemu moštву iz Kranja.

Dvoboje v namiznem tenisu med igralci Tekstilnega tehnikuma in Ekonomskega tehnikuma se je končal z visoko zmago domačinov z rezultatom 5:0. Rezultat ne ustreza, ker so gostje pokazali boljšo igro, kakor kaže rezultat.

Suhe gobe (jurčke)

ODKUPUJEJO PO UGODNIH CENAH
VSE KMET. ZADRUGE SLOVENIJE
in GOSAD — Ljubljana, Prečna ul. 4
Ne zamudite ugodne prilike zaslужka!

Kvalifikacijsko lahkoletsko tekmovanje za srednješolsko prvenstvo je na Tekstilnem tehnikumu prineslo sledeče rezultate: 100 m Balantič 13.1; 300 m Dokl 46.9; 1000 m Dekl 3.08.2; daljina Novak 5.85 m; višina Novak 1.51 m; krogla Novak 10.73 m; bomba Jakšič 48 m.

Rezultati so povprečni, glede na to pa, da je bil to prvi trening, so zadovoljivi. Tekmovanje sta dobro vodila prof. Ošina in prof. Lampret.

SIJAJNA ZMAGA KRAJČANOV NA TURNIRU V ROGAŠKI SLATINI

Pred desetimi dnevi je bil v Rogaški Slatini 6. republiški namiznoteniški turnir, na katerem so nastopila vsa najboljša slovenska društva in igralci.

Tudi Kranjčani so bili zastopani polnostilno, saj je odpotovala 10 članska ekipa: Ahačič Mile, Hlebš, Kovačič, Sumi, Reboli, Bedenkova, Bogatajeva, Ažmanova, Hurova in Anzelčeva.

Kakor na vseh letosnjih republiških turnirjih, tako so tudi na tem imeli igralci Zelezničarja Kranj glavno besedo, čeprav je bil po številu sodelujočih, kot tudi po kvaliteti, turnir v Rogaški Slatini najboljši v tekočem letu v Sloveniji. Od enajstih disciplin so Kranjčani zmagali v devetih. Samo v tekmovanju mladinci-posamezno in moški-dvojice nisi bili prvi. Najpomembnejši sta zmagi v ekipnem tekmovanju za moške, kjer so bili Jesenčani že tretjič zapovrstjo premagani, in pa v moškem singlu, kjer je zmaga Rebolja presenečenje.

Naši igralci so prejeli tri lepe brušene steklene vase kot nagrade za zmage v disciplinah moške ekipne, moški in ženske posamezno. Tekmovanje je bilo v obeh dvoranah zdraviliškega doma in mu je prisostvovalo precej gledalcev.

V skupnem plasmanu je zmagal Zelezničar Kranj s 182 točkami pred Gregorčičem (86.5), Zelezničarjem Ljubljana (64), Zelezničar Mb (36.5) Murska Sobota (35), Triglav, Ljubljana (25), Branik Mb, Slovan, Lj., Edinstvo, Rogaška Slatina, Krim, Ljubljana, Smarje, Fužinar-Gušanj, Gor. Radgona in Kamnik.

Po VI. republiškem turnirju je stanje v točkovjanju za nagrado Namiznoteniške zveze Slovenije naslednje: Zelezničar Kr. 811.5; Gregorčič 483; Zelezničar Lj., Zelezničar Mb 160.

TEDENSKA KRONIKA

Izpred kranjskega in kamniškega sodišča

Janez Mokorel, železniški uradnik, doma iz Bistrice pri Tržiču, se je pred nedavnim sestal v kolodvorski restavraciji s Pavlom Silarjem iz Stražišča. Pri oprijenjem Silarju, ki mu je plačeval za pijačo, je opazil polno listnico, mu denar izmaknil in Silarja tako oškodoval za okoli 11.000 din. Denar je sicer kmalu vrnil, ker so bili dokazi, da ga je vzel, premočni, vendar mu to ni pomagalo. Okrajno sodišče ga je obsodilo na tri meseca zapora.

V zadnjem tednu se je pred okrajnim sodiščem v Kamniku zagovarjalo več kmetov, ki niso hoteli oddati žit, ciziroma izpolniti obvezne oddaje.

Sodišče je med drugimi izreklo kazen nad Janezom Malinom iz Moravske doline, ki ni hotel voditi dnevnika in nabirati mlatilne merice, čeprav je bil zato pooblaščen. Tako je oškodoval državo za 1600 kg belih žit. Za nevestnost bo moral plačati 25.000 dinarjev globe.

Jernej Gabanc iz Vodic je oddal le malenkosten del predpisane oddaje belih žit. Zatrjeval je, da žita nima, ker je "zelo slabo obrodilo". Nekajkrat se je oblastnim organom celo skril, da mu ne bi bilo treba tega dokazovati. Zato so mu nekaj žita prisilno odvzeli, plačati pa bo moral, tako je odredilo sodišče, še 30.000 din globe.

Novi grobri

V septembru so v Kranju umrli: Rohrman Adolf, upok., 55 let; Florjančič Peter, zasebnik, star 72 let; Kuri Marijan, sin zidarja, star 2½ leti; Nadižar Blaž, posestnik, star 80 let; Bajzelj Marija, nameščenka, starica 26 let; Habjan Tomaž, delavec, star 64 let; Gornik Ivana, gospodinja, stara 77 let.

Nove družine

6. oktobra so se v Kranju poročili: Remic Pavel, Senčur in Čimzar Ana, Vasca; Jelen Ivan in Jaklič Pavla, Kranj. Cestitamo:

Spominški dnevi

12. oktobra 1856. — se je rodil v Poljanah nad Škofijo Loko Ivan Subič, publicist, solnik in organizator slovenskega obrtnega šolstva.

14. oktobra 1944. — VII. SNOUB "France Prešeren" napade postojanko Praprotno, na cesti Zelezničarji—Škofja Loka.

15. oktobra 1844. — rojen pesnik Simon Gregorčič.

Dežurna služba

Od 13. oktobra dalje, skozi ves teden, ima dežurno službo pri svetu za zdravstvo mesta Kranja in Kranj-okolice dr. Vidmar Ivan, tel. 268. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Gledališče

Prešernovo gledališče

Pete, 12. oktobra ob 20. uri: F. S. Finžgar, "Divji lovec" — red A in izven. Na razpolago so sedeži parter in balkon.

Nedelja, 14. oktobra ob 16. uri: Görner, "Pepek" — izven. Predstava v korist RK.

Torek 16. oktobra ob 20. uri: Shakespeare, "Vesele Windsorke" — premier.

Uspešno delo Partije v Kranju

(Nadaljevanje s prve strani)

V organizacijskem poročilu, ka ga je podala Marija Strajnar — Ravtarjeva, je med drugim razvidno, da pride na vsakega 9. delavca v naših tovarnah in podjetjih po en partijec. Najslabše razmere v tem pogledu so v "Inteksu" in "Tiskanini", a najboljše v "Savi" in "Standardu". Na območju Kranja dela 52 osnovnih partizskih organizacij, 2 tovarniška komiteja in 11 birojev, oziroma oddelkov. V članstvu je bila letos precejšnja fluktacija, zlasti ker se je mnogo članov odselilo v druga mesta. V svojem poročilu je tov. Strajnarjeva nadalje poudarila nujnost številčne okrepitev Partije, z ozirom na ogromno število udarnikov, ki delajo po naših podjetjih. Takoj je treba spremeniti obliko dela, tako v notranosti osnovnih partizskih organizacij kot med množico, in najti pravilno razumevanje.

Razgovor po poročanju je pokazal še druge manjše in večje slabosti in napake, ki slabijo enotnost partizskih vrst, obenem pa je nakazal koristne smernice za izboljšanje dela. Med drugimi je tov. Rudi Balderman opozoril na potrebno budnost nad reakcionarnimi elementi, posebno protljudske duhovščini, s katerimi je treba stropiti odločno v borbo. Tov. France Pagon navezuje na to zahtevo, da se dr. Ambro-

Kino

"Storžič" Kranj: od 10. do 17. ameriški film "Tisoč in ena noč", v naravnih barvah. Kino predstave ob delavnikih in nedeljah ob 16., 18. in 20. uri. Predprodaja vstopnic ob delavnikih od 15. ure dalje, ob nedeljah od 14. ure dalje.

"Svoboda" Stražišče: 12. do 15. ameriški film "Draga Ruth"; 16. do 18. ameriški film "Oklahoma Kid". Predstave ob delavnikih, razen sobot, ob 18. uri. Ob sobotah ob 18. in 20. uri. Predprodaja vstopnic ob delavnikih od 17. ure, ob nedeljah od 14. ure dalje. V nedeljo, 14. oktobra bo predvajan ameriški barvni film "Tisoč in ena noč" ob 9. in 13. uri.

Škofja Loka: 12.—14. jugoslovanski film "Bakon fra Brne".

Potujoči kino pri OO OF Kamnik predvaja nemški film "Katica" v petek, dne 12. oktobra ob 19. uri v Radomljah; 13. oktobra ob 19. uri v Komendi; 14. oktobra ob 15. uri v Motniku; 14. oktobra ob 18. uri v Tuhišju-Laze. — Italijanski film "Pod rimskim soncem" 16. okt. ob 18. uri v Crni, 17. oktobra ob 19. uri v Trzinu; 18. oktobra ob 19. uri v Vrhpoljah; 19. oktobra ob 19. uri v Moravčah.

Objave

OLO, Poverjeništvo za finance Kranj-ekolica bo v ponedeljek 15. oktobra doprazprodajalo zarobljene predmete. Na zalogi ima: moška kolesa, posnemalnike, motorno kolo, železno blagajno, kotle za žganje, čevljarski šivalni stroj, klavirsko harmoniko itd. Interesenti naj se javijo ob 9. uri dopoldne v sobi štev. 21.

Mali oglasi

Podpisani Anton Hotko, zobni tehnik v Kranju, preklicujem vse izrečene kleverte, ki sem jih iznesel v zobni ambulanti zoper Kumer Antonijo, gostilničarko iz Kranja, Savski breg 19, v zvezi z govoricami, ki so se širile po Kranju, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopka.

Preklicujem izgubljeno sindikalno izkaznico. — Serajnik Valentin, Tržič.

Preklicujem blok 8506, izdan 3. julija v komisjski trgovini, Zezlina, Kalvarija.

Kupim pianino. Ponudbe na upravo lista pod "Pianino".

V soboto zvečer sem pred Sindikalnim domom pozabil vetrni jopič. Najditelja prosim, da ga odda v pisarni Planinskega društva.

Kupim železno posteljo z zložljivo žimo. Naslov v upravi lista.

V najem vzamem klavir ali pianino. Naslov v upravi lista.

Prodam lep, skoraj nov globok otroški voziček. Naslov v upravi lista.

Rolete — žimnice — otomane itd. sprejemem v popravilo. — Kobal Peter, Kranj, Tomšičeva 27.

Crno krilo, izgubljeno od Stražišča do Gorenje Save 9. oktobra zvečer, oddati, prosim, proti nagradi: Kopač, Gor. Sava.

Sprejemem upokojenko kot varuhinjo na deželi — pod Ljubljana-okolica. Naslov v upravi lista.

Izdajemo in kopiramo manjše načrte za stanovanjske hišice, predračune in prevzemamo zidarska dela v mestu in bližnji okolici. Okrajno gradbeno podjetje Kranj. Partizanska cesta.

„KOKRA“ - KRAJ

Svojim bivšim in bodočim odjemalcem se priporočamo za nakup in nadaljnjo naklonjenost z zagotovilom, da bomo vsa naročila točno in čimhitrejše odpremili na Vaš naslov.

Prodajamo prehranbene, tekstilne, kemične proizvode, galanterijo, železnino in gradbeni material.